



**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА “КРОК”**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови Приймальної комісії

Н.М. Літвін

11 березня 2021 р.



ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

для конкурсного відбору осіб

на спеціальність 022.Дизайн

спеціалізація «Дизайн середовища»

для здобуття ступеня бакалавра

на основі повної загальної середньої освіти

Автор: Лоліна Н.А., канд. мистецтвознавства, доцент

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри дизайну

(протокол № 27 від «15» березня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____ Лоліна Н.А.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для конкурсного відбору осіб на спеціальність 022 Дизайн, спеціалізація «Дизайн середовища», ОП «Дизайн середовища» для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти передбачено проведення творчого конкурсу відповідно до Правил прийому на навчання до Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «Крок» у 2021 році.

На дану спеціальність приймаються особи, які мають повну загальну середню освіту з обов'язковим володінням навичками та вміннями з художньої графічної грамоти; випускники художніх загальних шкіл, випускники архітектурних та курсів образотворчого мистецтва, коледжів і училищ культури та мистецтв, художніх відділень шкіл мистецтв та ліцеїв.

Для вступу на навчання за мистецькою спеціальністю «Дизайн» проводиться творчий конкурс, що є комплексним і представляє собою два етапи. Результати творчого конкурсу мають демонструвати первинні навички композиції, рисунка та живопису, мають виявити рівень художньої підготовки, природний хист і художній смак вступника.

Структура випробування складається із двох рівних за важливістю етапів. Термін виконання творчого конкурсу — у два дні, на кожен етап по 4 академічні години.

Типове завдання до першого етапу творчого конкурсу за спеціальністю 022 «Дизайн», спеціалізація «Дизайн середовища» — є творче випробування з «Рисунку» або «Живопису», яке передбачає роботу над натюрмортом, складеним з 6-8 предметів на фоні драперії.

Вступник повинен показати **здібності та навички** при виконанні натюрморту:

- компонування зображення із урахуванням просторових співвідношень на площині паперу;
- збереження пропорцій об'єктів, правильність побудови форм та деталей об'єктів, що зображуються;

- урахування повітряної та лінійної перспективи форм об'єктів;
- виявлення співвідношення світла та тіні, матеріалу та фактури засобами конструктивно-тональної побудови;
- виявлення співвідношення світла та тіні, матеріалу та фактури засобами кольорової передачі;
- володіння графічними техніками виконання рисунка;
- володіння живописними техніками виконання живопису;
- виявлення цілісної єдності та художньої виразності рисунка об'єктів тощо.

В процесі виконання першого етапу творчого конкурсу послідовно повинні вирішуватися такі **задачі**:

1. Розміщення зображення з врахуванням його розміру і місця у даному форматі, положення форм в просторі, відображення співвідношення ритму, рівноваги мас, а також кількості незаповненого простору.
2. Визначення пропорцій, характеру форми і, одночасно, конструктивно-пластичної її побудови.
3. Передача об'єму і простору за допомогою лінійної і повітряної перспективи.
4. Передача об'єму і простору за допомогою живописних прийомів, взаємодії кольору, розуміння та відтворення колористичного вирішення натюрморту на робочій площині.

Послідовність виконання графічної роботи з творчого конкурсу (етап «Рисунок» або «Живопис»):

1. Гармонійно розташувати та лінійно намітити елементи натюрморту у заданому форматі;
2. Вирішити співвідношення світла та тіні, матеріалу та фактури засобами графічної або кольорової передачі;
3. Виконати роботу, вважаючи на цілісність та художню виразність елементів натюрморту;
4. Завершити вчасно роботу.

Графічна робота вступника повинна передавати характер постановки в живій конкретній матеріальній формі і має бути виконана із високою художньою культурою.

Під час роботи над натюрмортом вступник повинен дотримуватися принципу: від загального до конкретного і від конкретного до цілого, з наступним об'єднанням того й іншого з метою передачі живої конкретної форми, з усіма її матеріально-пластичними якостями, наповненої внутрішнім змістом.

Термін виконання: 4 академічні години.

Матеріали та техніка виконання: натюрморт з натури виконується у спеціально облаштованій аудиторії, на мольбертах та планшетах (що надаються вступнику під час проведення конкурсу) у класичній техніці з рисунку або живопису за вибором вступника на форматі А-3 засобами художньої виразності графіка (штриховка або розтушовка) або у кольорі. Серед рекомендованих матеріалів: олівці звичайні, туш, акварельні фарби або гуаш.

Типове завдання до другого етапу творчого конкурсу за спеціальністю 022 «Дизайн», спеціалізація «Дизайн середовища» – є творче випробування з композиції (клаузура*), що передбачає створення дизайну об'єкту з наданих образів (за завданням).

Матеріали та техніка виконання: клаузура виконується в аудиторії, матеріали залежать від техніки виконання, що обирає вступник і передбачають скетчеву подачу:

*Енциклопедичне тлумачення слова «клаузура» — ескіз, начерк ідеї, первісний задум рішення архітектурної (дизайнерської) задачі.

Клаузура — графічне зображення можливих варіантів майбутнього виробу (як в загальному вигляді, так і з прорисовкою окремих частин чи

деталей виробу). Клаузура повинна мати завершену композицію виробу чи проекту в цілому.

Вступник повинен показати **здібності та навички** при виконанні «клаузури»:

- компонування зображення із урахуванням просторових співвідношень на площині паперу;
- збереження пропорцій об'єктів, правильність побудови форм та деталей об'єктів, що зображуються;
- володіння графічними техніками для художньої стилізації співвідношень форми та розташування у просторі предметів, їх світла та тіні, матеріалів та фактури;
- виявити здатність до творчого вирішення проектних завдань;
- виявити розуміння художньо-образного змісту художніх творів;
- продемонструвати професійні уміння та навички з володіння графічної художньої грамоти та виразної графічної подачі, що у повній мірі розкривають творчий задум автора;
- створити цілісну композицію, притримуючись законів композиції, де присутній заданий сюжет (робота з творчого конкурсу повинна мати свідчити про володіння основ колористики, розуміння лінії, форми, вміння зобразити фактури та текстури, передати стилістику того, що зображується).
- врахувати специфіку обрану графічну лексику: графічні матеріали та властивості паперу, його фактури та забарвлення, насиченість кольорів.
- виявлення цілісної єдності та художньої виразності рисунка об'єктів тощо.

В процесі виконання другого етапу творчого конкурсу послідовно повинні вирішуватися такі **задачі**:

1. Робота із заданими зображеннями та врахування їх характеристик, положення форм в просторі, відображення співвідношення ритму, рівноваги мас.

2. Визначення пропорцій, характеру форми і, одночасно, конструктивно-пластичної побудови тих речей, тварин, рослин, елементів архітектури або пейзажу, що буде основою подальшої клаузури заданого предмету інтер'єру.

Послідовність виконання графічної роботи з творчого конкурсу (етап «Клаузура»):

1. Уявити об'єкт, дизайн якого розроблятиметься в клаузурі; замислитися над тим, які саме риси даних образів будуть відображені в дизайні об'єкту, як це вплине на форму, функцію, експлуатаційні властивості об'єкту. Гармонійно розташувати та виконати лінійні начерки декількох ідей дизайну об'єкту, що розробляється (фронтальний вид, вид зверху, перспективне зображення) у заданому форматі аркушу;
2. Продумати та промалювати деталі дизайну об'єкту, що розробляється (вузли, перетини, фрагменти, можливість трансформації, габаритні або ключові розміри, виноска із зазначенням матеріалів тощо). Будь-яка інформація, що допомагає зрозуміти ваш задум.
3. Підібрати правильно графічні матеріали задля виявлення виразності образу об'єкту, відображення форми та матеріалів об'єкту, що розробляється;
4. Виконати клаузуру.

Графічна робота повинна передавати ідею дизайну, ваш задум, творчу інтерпретацію форми, кольору, текстури конкретної матеріальної форми, що ви створили, та має бути виконана із високою художньою культурою.

Під час роботи над клаузурою вступник повинен дотримуватися принципу: від загального до конкретного і від конкретного до цілого, з наступним об'єднанням того й іншого з метою передачі живої конкретної форми, з усіма її матеріально-пластичними якостями, функцією та ідейним змістом.

Термін виконання: 4 академічні години.

Матеріали та техніка виконання: графічна робота виконується у аудиторії, матеріали залежать від техніки виконання, що обирає вступник: папір (білий, крафтовий, тонований), олівці кольорові, акварельні олівці, маркери, лайнери, акварельні фарби, гуаш, темпера, лінери (лайнери), маркери, туш.

Клаузура може бути виконана у монохромній колірній гаммі або у кольорі. Також робота може бути виконана у змішаній авторській техніці. У зв'язку із обмеженням часу, що виділяється на творчий конкурс та специфікою окремих художніх матеріалів, виключенням із можливих матеріалів є: масляні фарби та аерозолі, м'які матеріали, що потребують лакової фіксації: сепія, суха пастель, художній вугіль та соус.

Загальні вимоги та критерії оцінювання творчих робіт, виконаних під час етапів творчого конкурсу:

Специфіка проведення та оцінювання творчої роботи полягає в тому, що протягом вступного випробування виконується два завдання, результатом кожного із яких повинна бути **завершена** творча робота, що аналізується з позиції логічного завершення, художньо-композиційної цілісності, виразності, знань та вмінь класичної художньої грамоти, дотримання законів композиції, правильності обрання графічних засобів тощо.

Критерії оцінювання роботи з творчого конкурсу:

Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі – 100 балів.

Підсумкова кількість балів творчого конкурсу становить від 100 до 200 балів, що вираховується, як середнє арифметичне за результатами оцінки кожного із етапів творчого конкурсу, що в свою чергу оцінюються за шкалою від 100 до 200.

Оцінка складається з таких компонентів:

1. Розташування композиції у форматі, вміння виразно використовувати загальну площу формату, компоновання предметів, в аркуші присутня рівновага (0-20);
2. Рисунок побудовано згідно законів перспективи, відчувається простір (0-20);
3. Пропорції предметів відповідають дійсності – виявлені загальні закономірності предметів та їх форм (0-20);
4. Відповідність тональних відношень в рисунку із чіткою градацією тону від темного до світлого (І етап); відповідність клаузури запропонованій темі (ІІ етап) (0-20 балів)
5. Виявлені закони світлотіні, в предметах відчувається об'єм, просліджується світло, полиск, напівсвітло, напівтінь, тінь, рефлекс, присутні побудовані падаючі тіні (0-20 балів);
6. Майстерність графічної подачі та висока графічна культура: володіння олівцем, використання олівців різної тональності, робота чиста (І етап) майстерне використання графічної техніки при виконанні клаузури (ІІ етап) (0 – 20 балів);
7. Індивідуальність та авторський стиль (0-20 балів);
8. Узагальнення: виділення в роботі головного, другорядного, багатоплановість (0-20 балів);
9. Насиченість сюжетністю та виразними елементами (0-20 балів);
10. Завершеність: вміння доводити до логічного завершення графічну роботу із (0-20 балів).

Підсумковий бал визначається за такою шкалою:

181-200 балів – оцінка «відмінно»;

159-180 балів – оцінка «дуже добре»;

124-158 балів – оцінка «добре»;

100-123 бали – оцінка «задовільно»;

Менше 100 балів – оцінка «незадовільно».

Оцінка **«відмінно»** ставиться за якісне та своєчасне виконання повного обсягу завдання, виразне трактування образу наданої теми та створення цілісного образу в роботі, використання багатой графічної техніки, розуміння композиції та розгортання сюжетності у творчій роботі.

Оцінка **«дуже добре»** ставиться при наявності деяких незначних графічних недоліків, при наявності незавершеності графічної роботи або при мілких огріхах у принципах композиційної побудови, що не впливають на загальне сприйняття роботи.

Оцінка **«добре»** ставиться при допущенні незначних, але явних помилок в образному трактуванні теми, а також за неповний обсяг та несвоєчасне виконання екзаменаційного завдання, незначні помилки під час компонування зображення на аркуші, які впливають на загальну виразність роботи, та погіршують передачу основного творчого задуму автора.

Оцінка **«задовільно»** ставиться за часткове та несвоєчасне виконання екзаменаційного завдання, а також за допущення значних помилок в образному трактуванні теми – спрощене, чи навіть примітивне розкриття заданої тематики в графічній роботі, а також невдале компонування зображення на аркуші, недотримання основ композиційної виразності.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється за недбале, неповне та несвоєчасне виконання екзаменаційного завдання, а також відсутність цілісного образу в роботі вступника.

Рекомендована література:

1. Архитектура. Краткий справочник / Гл. ред. М.В. Адамчик: Гл. научн. ред. В.В. Адамчик и др. – Мн.: Харвест, 2004. – 624 с.
2. Білодід, Ю. М. Основи дизайн: навчальний посібник /Ю.М. Білодід, О.П. Поліщук. Київ : Видавець ПАРАПАН, 2004. 240 с.
3. Божко, Ю. Г. Основы архитектоники и комбинаторики формообразования / Ю.Г. Божко. – Харьков: Вища школа, 1984. – 184 с.

4. Голубева, О.Л. Основы композиции. Голубева О.Л. Основы композиции: Учебник / Ольга Голубева.- 6-е изд. - М.: Издательство В. Шевчук, 2014.- 144 с.
5. Гордон Ю. Книга про буквы от Аа до Яя / Ю. Гордон. – М.: Издательство студии Артемия Лебедева, 2006. – 384 с.
6. Грубе Г.-Ф. Путеводитель по архитектурным формам/ Г.-Ф. Грубе, А. Кучмар. – М.: Стройиздат, 2001. – 216 с.
7. Джонс Дж. К. Методы проектирования / Дж. К. Джонс: пер. с англ. – 2-е изд. – М., 1986.
8. Ермолаев, А. П. Основы пластической культуры архитектора-дизайнера [текст] : учеб. пособие для вузов / А. П. Ермолаев, Т. О. Шулика, М. А. Соколова ; Моск. архит. ин-т - Гос. Академия, Каф. "Дизайн архит. среды". - М. : Архитектура-С, 2005. - 463 с.
9. Історія дизайну архітектурного середовища Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. освіти /Т. В. Малік ; Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. - Київ : [б.в.], 2003. - Навчальний посібник. - 190с.
10. Костенко, Т.В. Основы композиции та тривимірного формоутворення: навчально-методичний посібник / Т.В. Костенко. – Харків : ХДАДМ, 2003. – 255 с.3.
11. Нестеренко О.И. Краткая энциклопедия дизайна./ О.И. Нестеренко. – М.: Молодая гвардия, 1994. – 315 с.
12. Нис Д. Основы ландшафтного рисунка для дизайнеров/ Д. Нис. – СПб: Белый город, –319 с.
13. Психология цвета: Сб. / Пер. с англ. – М.: Рефлбук; К.: Вакпер, 1996. – 352 с. – (Сер. "Актуальная психология").
14. Таранов Н.Н. Производственная графика: Учеб пособие для сред, проф.-техн. училищ / Н.Н. Таранов. – Львов: Вища школа. Изд-во при Львов. ун-те, 1983. –190с.
15. Чинь Франсис, Архитектурная графика: пер. с англ. / Франсис Д.К. Чинь. – М.: АСТ: Астрель, 2007. – 215, [9] с.: ил.

16. Чин Френсис Д. К., Корки Бинжелли. Дизайн интерьера/
Иллюстрированный справочник/ Франсис Д.К. Чинь, Б. Корки. –
Харьков, Белгород: книжный клуб, 2008. – 336 с.